T.B.M.M. - YENİ YOL
Grup Başkanlığı
Tarih: 16.10.26
Sayı: 87

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

633 Sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun ile 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 08/10/2026

Elif Esen
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor
Esas Komisyon	**Plan ve Bütçe**
Tarih: **16-10-2026**	Esas No: **2/3950**

TBMM
KANUNLAR VE KARARLAR BSK.LIĞI
14 Ekim 2026
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
14 Ekim 2026
No: 1960407

GENEL GEREKCE

Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde hizmet etmiş Fahri (geçici) Kur'an Kursu Öğreticileri bir yılda iki kez kış ve yaz dönemi olmak üzere KPSS, DHBT sınavlarının ardından mülakat puanları ile ve belirli belgeleri (hafızlık, çocuk gelişimi, işaret dili, diploma vs) de ibraz ederek atama şartlarını taşıyarak istihdam edilmektedir. Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesindeki İl Müftülüklerine bağlı Kuran Kurslarında istihdam edilen Fahri (Geçici) Kuran Kursu Öğreticileri tarafından Kur'anı Kerimi okumak, anlamını öğretmek, hafızlık yaptırmak ve din eğitimi almak isteyen vatandaşlarımız başta olmak üzere ihtiyaç odaklı kategoride,4-6 yaş çocuk kategorisinde, hafızlık kategorisinde, görme ve işitme engelli sınıflarında uzun süreli yaz ve kış aylarında Fahri (geçici) Kuran Kursu öğreticisi olarak görev yapmaktalar.

Bu kanun teklifi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın temel taşlarını oluşturan 2. maddesindeki Hukuk Devleti ilkesi, 10. maddesindeki Kanun Önünde Eşitlik ilkesi, 18. maddesindeki Angarya Yasağı, 49. maddesindeki Çalışma Hakkı, 55. maddesindeki Ücrette Adalet ve 60. maddesindeki Sosyal Güvenlik Hakkı ilkelerinin kağıt üzerinde kalmaması ve fiilen görev yapmış ve yapmakta olan eğitimciler için de hayata geçirilmesi amacıyla hazırlanmıştır. Türkiye'nin taraf olduğu Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 111 Sayılı İstihdam ve Meslek İçi Ayrımcılık Sözleşmesi ile Avrupa Sosyal Şartı'nın adil ücrete ilişkin 4. maddesi de bu düzenlemenin uluslararası hukuki dayanaklarını oluşturmaktadır.

Anayasamızın "Ücrette Adalet Sağlanması" başlıklı 55. maddesi ve "Sosyal Güvenlik Hakkı" başlıklı 60. maddesi uyarınca; devlet, çalışanların yaşam standartlarını yükseltmek ve sosyal güvenlik haklarını korumakla yükümlüdür. Ancak, Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde 2011 yılından bu yana "Fahri (Geçici) Kur'an Kursu Öğreticisi" statüsünde görev yapmış ve yapmakta olan binlerce eğitimci, KPSS, DHBT ve mülakat gibi zorlu ve objektif liyakat kriterlerini sürekli yaz ve kış dönemi olarak yılda iki defa karşılamış olmalarına rağmen, statü yetersizliği nedeniyle bu anayasal korumanın dışında bırakılmıştır. Teklifin yasalaşması halinde ortadan kaldırılması hedeflenen temel mağduriyetler aşağıda özetlenmiştir:

Sistemli Mağduriyetin Giderilmesi, Fiili Mağduriyetin Giderilmesi, Fiili Durum ve Mevzuat Çelişkisi: KPSS, DHBT ve mülakat gibi ağır liyakat süreçlerinden geçerek 10-15 yıl kamu hizmeti vermiş öğreticilerin, Diyanet İşleri Başkanlığı Bilgi Yönetim Sistemi (DİBBYS) gibi resmi mecralarda "Personel Değildir" veya "Misafir" şeklinde tanımlanması, çalışma barışını ve kamu vicdanını zedelemektedir. Bu sadece bir isimlendirme sorunu değil, aynı zamanda personelin mesleki aidiyetini ve motivasyonunu zedeleyen, kamu hiyerarşisiyle bağdaşmayan bir yaklaşımdır. Bu kişilerin "Eğitim Personeli" statüsüyle tanımlanması, verilen emeğin tecrübeye dayalı kadro ve özlük haklarının teslim edilmesiyle hukuken tanınması anlamına gelmektedir. Bu teklif ile fiili durumun hukuki statüye kavuşturulması amaçlanmaktadır. Haftanın tamamında "asaleten" görev yapan öğreticilerin sigortaları, ders saati bahanesiyle ayda 1-3-8-9 gün üzerinden yatırılmaktadır. Bu, fiili çalışma ilkesine aykırı bir hak ihlalidir.

SGK ve Emeklilik Haklarının İadesi (90 Yıl Paradoksu): Mevcut sistemde kadrolu öğretici gibi tam zamanlı mesai yapan bir fahri öğreticinin sigorta primleri, fiilen çalıştığı her gün için

değil, yalnızca ders saatlerinin toplamı üzerinden hesaplanmaktadır. Bu uygulama neticesinde, bir ay boyunca her gün kuruma giden öğreticinin sigortası ayda ortalama 8-10 gün üzerinden yatırılmaktadır. Basit bir hesapla; bu şartlar altında bir öğreticinin emeklilik için gerekli olan prim gün sayısını tamamlaması yaklaşık 80-90 yıl sürecektir. Ayda 30 gün mesai yapmalarına rağmen, sigorta primleri ders saati bahanesiyle ayda 1-3-8-9 gün üzerinden yatırılan öğreticilerin emeklilik hakları sekteye uğratılmıştır. Teklif, geçmişe dönük bu eksik günlerin Hazine desteğiyle resen tamamlanmasını öngörmektedir. Bu tablo, sosyal güvenlik hakkının fiilen yok edilmesidir.

Sosyal Devlet İlkesi Haksız Borçlanma (GSS Borçları): Asgari ücretin dahi altında bir gelirle, üstelik çoğu zaman ulaşım ve iaşe gibi giderleri kendi cebinden karşılayarak görev yapmış ve yapmakta olan bu personel, eksik prim günleri nedeniyle Genel Sağlık Sigortası (GSS) kapsamında borçlandırılmaktadır. Devletin kendi kurumunda çalışan bir eğitimcinin, yine devletin kurumuna sağlık primi borçlusu haline getirilmesi, sosyal devlet anlayışıyla taban tabana zıttır. Mağdur edilen yaklaşık 25 bin öğreticinin birikmiş GSS borçlarının silinmesi ve sosyal güvence altına alınması, sosyal devlet olmanın bir gereğidir.

Eksik primler nedeniyle öğreticilerimize SGK tarafından borç çıkarılmakta; asgari ücretin çokça altında maaş alan personel bir de borçlu duruma düşürülmektedir

Bürokratik Engellerin Aşılması: Kanun metnine eklenen özel hükümlerle, idarenin "yönetmelik" veya "bütçe" gibi gerekçelerle süreci yavaşlatmasının önüne geçilerek, hakların doğrudan ve süratle teslim edilmesi hedeflenmiştir.

Eşitlik, Liyakat İhlali ve Özlük Hakları: Kadrolu veya sözleşmeli meslektaşlarıyla aynı sınıfta, aynı müfredatı takip eden ve aynı yeterliliklere sahip olan hatta daha fazla hizmet ve liyakate sahip olmaları sebebiyle kadrolu sözleşmeli atananlara stajyer eğitimi vermiş olan fahri öğreticilerin; hastalık izni, mazeret izni, doğum izni ve özellikle süt izni gibi en temel insan haklarından mahrum bırakılması kabul edilemez. Bir kadın öğreticinin çocuğunu emzirmek için kullandığı iznin maaşından ve priminden kesilmesi, aile yapısının korunması ilkesine aykırıdır. Kadrolu personel 50 puanla atanıp 30 tam gün prim alırken; 60 ve üzeri puanla, mülakat ve sertifikalarla çalışan fahri öğreticinin 8 gün prim alması ve 15 yıldır daimi kadroya atamalarının yapılmaması anayasal eşitlik ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Tecrübenin İnkarı: 15 yıldır liyakatini ispatlamış, 4-6 yaş ve hafızlık kurslarının mimarı olan personelin emeği, idari kayıtlarda "personel değildir" denilerek yok sayılamaz.

Tasarruf Tedbirleri ve Sosyal Adalet İlişkisi: Bahsi geçen düzenleme bir mali lüks veya ek yük değil; 15 yıldır eksik yatırılan primler ve verilmeyen haklar nedeniyle birikmiş bir emek borcudur. 2018'de bir milyon taşerona, ücretli öğretmenlere kadro veren, 2022 de vekil imamlara kadro veren, beş milyon civarında EYT ve 3600 ek gösterge gibi devasa talepleri karşılayan devletimizin bütçe imkanları, sıra 15 yıldır sömürülen bir avuç fahri Kur'an kursu öğreticisine gelince mi tükenmiştir? Yüz binlerin hakkını teslim eden iradenin, Diyanet'in kahrını çeken kısıtlı sayıdaki kadın eğitimciyi ısrarla dışlaması, hiçbir mali gerekçeyle açıklanamayacak açık bir çifte standarttır. Sosyal devlet ilkesi gereğince, kamu tasarruf

tedbirleri kul hakkının ve anayasal sosyal güvenlik hakkının önüne geçemez. Bu personelin alın teri, herhangi bir tasarruf kaleminin konusu yapılamayacak kadar kutsaldır."

Güvenlik ve Sadakat Tescili : Fahri öğreticiler, görev yaptıkları süre boyunca her eğitim dönemi başında mükerrer defalar güvenlik soruşturmasından geçmiş, devletine olan sadakatlerini fiilen ispatlamışlardır. Bu personelin 'güvenlik' bahanesiyle bekletilmesi yersizdir."

Cinsiyet Odaklı İstihdam Ambargosu, Çifte Standart ve Kurumsal Mobbingin Sonlandırılması: Diyanet İşleri Başkanlığı ve yasama organı tarafından geçmiş yıllarda sergilenen kurumsal yaklaşımlar, açık bir çifte standart barındırmaktadır. Erkek personelin ağırlıkta olduğu vekil imamlara 2015 ve 2022 yıllarında iki kez üst üste doğrudan TBMM tarafından kalıcı kadro imkanı sağlanırken ve her yıl diyanet tarafından ortaokul, lise mezunu farketmeksizin sürekli düşük puanlarla kadrolu alım ataması yapılırken; ezici çoğunluğunu kadın eğitimcilerin oluşturduğu liyakat sahibi fahri Kur'an kursu öğreticilerinin kasıtlı ve sistematik bir şekilde kapsam dışı bırakılması, anayasal eşitlik ilkesine aykırı, cinsiyet odaklı kurumsal bir ayrımcılık her bakımdan tescil edilmiştir. İdari işleyişte liyakat yerine 'evi erkek personelin geçindirdiği' yönündeki ön yargılı istihdam algısına sığınılması, siyaset kurumunun ve mevcut siyasi ittifakların ise sahada cemaati doğrudan etkileyen ve oy potansiyeli taşıyan imamlık unvanına öncelik veren seçim/oy hesaplarıyla hareket etmesi kamu vicdanını yaralamaktadır. Kadın unvanlarının, yüksek KPSS/DHBT puanlarının ve mesleki tecrübelerinin yok sayılması ve az bir alımla sadece lisanstan kadroya atama yapılması, fahri öğreticilerin mesleki birikimlerinin ve kazanılmış haklarının hukuken değersizleştirilmesine yol açmaktadır. Göstermelik düşük kontenjanlı alımlarla kadın personel istihdamı yapıldığı algısının oluşturulması suretiyle liyakat sahibi kişilerin dışlanması uzun süre hizmet etmiş fahri öğreticilerin mesleki aidiyetini ve psikolojik bütünlüğünü zedeleyen bir kurumsal mobbinge dönüşmüştür. Bu nedenle, üretilen bu çift taraflı hak ihlalinin sonlandırılması, fahri öğreticilere yönelik her türlü dışlayıcı muamelenin 'kurumsal mobbing' kapsamında cezai müeyyideye bağlanması ve uğranılan derin manevi zararların hakkaniyete uygun bir manevi tazminatla Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinden resen ödenmesi, sosyal adaletin ve hukukun üstünlüğünün kaçınılmaz bir gereğidir.

Sonuç olarak; Diyanet İşleri Başkanlığı'nın özellikle 4-6 yaş grubu okul öncesi din eğitimi ve hafızlık gibi stratejik alanlardaki başarısının temel mimarları olan bu tecrübeli eğitimcilerin emeklerinin "geçici" bir heves olarak görülmemesi gerekir. Bu kanun, toplumsal vicdanı rahatlatacak ve yıllardır biriken "emek borcunu" ödeyecektir. Diyanet'in yükünü yıllardır sırtlamış, 4-6 yaş ve hafızlık kurslarının mimarı olan bu tecrübeli eğitimcilerin "geçici" statüsünün sonlandırılarak görevde olup olmamasına bakılmadan SGK prim günü en yüksekten başlanıp en düşüğe doğru alınarak tecrübeye dayalı kadro ve özlük haklarının teslim edilmesi, toplumsal adaletin tesisi açısından zaruridir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Diyanet İşleri Başkanlığı'na bağlı Kur'an Kurslarında 01.01.2011 tarihinden sonra Fahri (geçici) olarak Ek Ders ücreti karşılığında Kuran Kursu Öğreticiliği yapanlardan en az üç eğitim öğretim yılı görev yapmış olanların, Fahri (geçici) Kuran Kursu öğreticisi olarak halen görevde olup olmama şartına bakılmadan sadece SGK prim günleri taban alınmalı ve SGK prim günü en yüksekten başlanıp en düşüğe doğru alınarak ilgili kadrolara atanmaları, Görev yaptıkları yıllarda girmiş oldukları KPSS+DHBT puanlarından herhangi biri baz alınarak, SGK prim günlerindeki hak kayıplarının iade edilmesi, yıllardır oluşan mağduriyetin giderilmesi amaçlanmıştır.

EK MADDE 30 GEREKÇESİ- Diyanet İşleri Başkanlığı merkez ve taşra teşkilatlarında istihdam politikalarının; Anayasa'nın 2'nci maddesindeki "Hukuk Devleti", 10'uncu maddesindeki "Kanun Önünde Eşitlik" ve 55'inci maddesindeki "Ücrette Adalet" ilkeleri uyarınca, fırsat eşitliği ve cinsiyet dengesi gözetilerek yürütülmesi zorunludur.

Hem Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından geçmiş yıllarda Diyanet İşleri Başkanlığı personeline yönelik çıkarılan tüm kadro kanunlarında ve yasal düzenlemelerde, hem de Diyanet İşleri Başkanlığı İdaresi bünyesinde yürütülen kurumsal uygulamalarda; fahri (geçici) Kur'an kursu öğreticilerinin sürekli kapsam dışı bırakılması, anayasal çalışma barışına aykırı bir statü eşitsizliği yaratmıştır. Nitekim güvencesiz hizmet şartları nedeniyle statü dışına itilerek yasal kadro haklarından mahrum bırakılması; açık bir hak mahrumiyeti oluşturduğu ve istihdamda cinsiyet dengesi ile fırsat eşitliği ilkelerine aykırılık teşkil ettiği için bu yapısal adaletsizliğin ivedilikle ortadan kaldırılması zorunluluğu doğmuştur. Bu doğrultuda, benzer statüdeki diğer personellere yönelik geçmiş düzenlemeler gözetildiğinde, kurumsal ve hukuki istikrarın sağlanması adına mevcut kadro ihdaslarında mutlak önceliğin fahri (geçici) Kur'an kursu öğreticilerine tanınması esastır.

TBMM ve Diyanet İşleri Başkanlığı İdaresi tarafından sergilenen bu eşitlik ilkesini zedeleyen kurumsal uygulamalar neticesinde; idari işleyişte liyakat yerine 'evi erkek personelin geçindirdiği' yönündeki ön yargılı istihdam algısına sığınılması, siyaset kurumunun ve idari mekanizmaların ise sahada cemaati doğrudan etkileyen imamlık unvanına öncelik veren konjonktürel ve siyasi mülahazalarla hareket etmesi hukuken isabetli değildir. Bu adaletsiz istihdam modeliyle bir yandan erkek personelin istihdam edildiği kadrolara düşük (40-50 puan) taban puanlarla ve ortaokul, lise, ön lisans gibi kategorilerden bile alım yaparken ve kolaylaştırıcı usullerle kesintisiz şekilde kalıcı atamalar yapılırken; kadın unvanlarının, yüksek KPSS/DHBT puanlarının ve mesleki tecrübelerinin kasıtlı olarak yok sayılması, ortaokul, lise, ön lisans kategorilerinden alım yapmayıp sadece lisans alanından alım yapması emeklerinin sürekli zayi edilmesi ve göstermelik düşük kontenjanlı alımlarla kadın personel istihdamı yapıldığı algısının oluşturulması suretiyle liyakat sahibi kişilerin dışlanması hakkaniyet ilkesiyle bağdaşmamaktadır.

Diğer yandan Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından geçmiş yıllarda çıkarılan tüm kadro kanunlarında ve yasal düzenlemelerde, erkek personelin ağırlıkta olduğu vekil imamlara iki defa 2015 ve 2022'de üst üste kalıcı kadro imkanı sağlanırken, ezici

çoğunluğunu kadın eğitimcilerin oluşturduğu fahri (geçici) kur'an kursu öğreticilerinin sürekli kapsam dışı bırakılarak yok sayılması hem normal kadroya geçiş rejimlerinde hem de yasama süreçlerinde üretilen çift taraflı açık bir hak ihlali, sistematik bir hak mahrumiyeti ve kadın unvanlarına yönelik açık bir istihdam engeli oluşturmaktadır. Gerek TBMM'nin çıkardığı dışlayıcı yasalar gerekse İdarenin yürüttüğü ayrımcı uygulamalar ve personelin mesleki aidiyetini, onurunu ve psikolojik bütünlüğünü zedeleyen kurumsal muameleler sebebiyle uğranılan derin manevi zararların tazmini amacıyla; hizmet etmiş hak sahibi her bir personele, fahrilik statüsünde geçirdikleri her bir hizmet yılı esas alınarak hesaplanacak her hizmet yılı için en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) 5.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda Geçmiş Dönem Hak Mahrumiyeti Telafi Ödemesi (Manevi Tazminat) Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinden resen ödenir. Bu maddeden yararlanmak için hak sahiplerinin görevlendirme yazısı, SGK hizmet dökümü sunmaları yeterli olup, idare mali ve manevi tazminat ile bu maddede belirtilen somut kritere göre hesaplanacak bütün hakları; kadro, manevi tazminat, derece-kademe iadesi işlemlerini altmış (60) gün içinde tamamlamakla yükümlüdür. Bu kapsamda yapılacak tazminat ödemeleri, herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz."

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

633 SAYILI DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI KURULUŞ VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN İLE 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ METNİ

MADDE 1- 22/06/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek maddeler eklenmiştir:

EK MADDE 25- Diyanet İşleri Başkanlığı bilişim sistemlerinde (DİBBYS vb.), resmi yazışmalarda veya SGK kayıtlarında; fahri (geçici) Kur'an kursu öğreticisi olarak 01/01/2011 tarihinden itibaren uzun süre görev yapmış veya yapmakta olanlar 'Diyanet Personeli Değildir', 'Misafir' veya 'Dış Kaynak' gibi mesleki aidiyeti zedeleyici ibarelerle tanımlanamaz. Bu kapsamda hizmeti bulunanlar, göreve başladıkları ilk tarihten itibaren hukuken 'Diyanet İşleri Başkanlığı Eğitim Personeli' statüsünde kabul edilir. İdarenin bu kişileri kamu personeli statüsü dışında göstermeye yönelik yaptığı tüm geçmiş sistemsel kodlamalar ve tanımlamalar bu kanunun yürürlüğü ile hükümsüzdür.

Fahri (geçici) Kur'an kursu öğreticisi olarak fiilen görev yapılan süreler, hizmetin niteliği ile görevlendirme kapsamında yerine getirilen eğitim hizmetlerinin bütünlüğü ve devamlılığı esas alınarak tespit edilir. Hizmet sürelerinin tespitinde Sosyal Güvenlik Kurumu kayıtları, Diyanet İşleri Başkanlığı onaylı görevlendirme listeleri, maaş bordroları, ders kayıt defteri veya resmi onay yazıları kesin delil teşkil eder. Tespit edilen fiili çalışma sürelerine ilişkin olarak geçmişte eksik bildirilen veya bildirilmeyen sigorta primleri, fiilî çalışma süreleri dikkate alınarak ilgili kurumlarca resen hesaplanır ve Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilir. Hesaplanan bu primlerin işveren hissesine düşen kısmı Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesinden karşılanır. Bu süreler emeklilik hesabında dikkate alınır ve sigortalılık başlangıcına tam hizmet olarak dahil edilir. Bu işlemlerin tesisi ve maddede belirtilen hakların doğrudan uygulanması için idarenin herhangi bir alt düzenleyici işlem (yönetmelik, genelge vb.) şartına bağlı kalmaksızın kanun hükmü, yayımı tarihinde kesin delil kabul edilerek doğrudan icra edilir.

EK MADDE 26- Diyanet İşleri Başkanlığı merkez ve taşra teşkilatlarında, liyakat esaslı sınav ve mülakat süreçlerini tamamlayarak görev yapan fahri (geçici) Kur'an kursu öğreticilerine yönelik; mesleki saygınlığı zedeleyici, kadrolu personel karşısında fahrilik statüsünü küçümseyici, 'geçici veya dış kaynak' vurgusuyla dışlayıcı her türlü sözlü, yazılı veya fiili muamele 'ayrımcılık ve kurumsal mobbing' kapsamında değerlendirilir. Bu kapsamda görev yapan personele, idari amirler veya meslektaşları tarafından unvan, statü ve hak gaspını meşrulaştırmaya yönelik küçük düşürücü tavır sergilenemez. Aksine davranan idari amirler hakkında 657 sayılı Kanunun disiplin hükümleri uyarınca idari işlem tesis edilir.

EK MADDE 27- Fahri/geçici öğreticiler, görev yaptıkları süre boyunca; hastalık izni, mazeret izni, doğum izni ve süt izni gibi özlük haklarından kadrolu öğreticilerle aynı usul ve esaslar çerçevesinde yararlanırlar. Bu kişilerin raporlu oldukları sürelerde ücret ve prim kesintisi yapılamaz.

EK MADDE 28- Fahri (geçici) Kur'an kursu öğreticisi olarak 01/01/2011 tarihinden itibaren geçirilen tüm süreler, iş kanunları ve kamu personeli mevzuatı uyarınca kıdem tazminatına esas hizmet süresi olarak kabul edilir. Bu personelin fahrilik statüsünde geçen geçmiş hizmetlerine ilişkin kıdem tazminatı hakları, bu kanun kapsamında kadroya geçiş işlemlerinin tamamlandığı tarihte idare tarafından resen hesaplanarak hak sahiplerine doğrudan ve defaten (tek seferde) ödenir. Geriye dönük yapılan bu ödeme, personelin kadrolu statüye geçişine engel teşkil etmediği gibi, kadroya geçiş sonrasındaki çalışma süreleri için yeni kıdem ve emeklilik hakları sıfırdan yürütülmeye devam eder."

EK MADDE 29- Fahri (geçici) Kur'an kursu öğreticilerinin geçmişte fiilen çalıştıkları tüm süreler, göreve başlayacakları kadrolu veya sözleşmeli statüdeki kıdem, derece, kademe ve unvanlarında birebir (aynen) hesaba katılır. Geçmişte fahri olarak geçirilen her yıl, kadrolu personelin çalışılmış yılı gibi değerlendirilerek maaş derecesine ve emeklilik kıdemine yansıtılır. Bu personelin geçmiş tecrübeleri; kurum içi görevde yükselme, başöğretmenlik, uzman öğreticilik ve yurt dışı görevlendirme sınavlarında öncelikli liyakat kriteri olarak kabul edilir.

EK MADDE 30- (1) Diyanet İşleri Başkanlığı merkez ve taşra teşkilatlarında istihdam politikaları; anayasal eşitlik ve liyakat ilkelerine uygun olarak, cinsiyet dengesi gözetilerek yürütülür. Diyanette, liyakat ve mesleki tecrübelerine rağmen uzun yıllardır sürekli bir dışlanma ve yok sayılma politikasıyla karşı karşıya bırakılan fahri (geçici) Kur'an kursu öğreticilerinin uğradığı tüm mesleki ve manevi mağduriyetlerin giderilmesi esastır.

(2) Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından geçmiş yıllarda Diyanet İşleri Başkanlığı personeline yönelik çıkarılan tüm kadro kanunlarında ve yasal düzenlemelerde, hem de Diyanet İşleri Başkanlığı İdaresi bünyesinde yürütülen kurumsal uygulamalarda; fahri (geçici) Kur'an kursu öğreticilerinin sürekli, ve sistematik bir şekilde kapsam dışı bırakılması, güvencesiz fahrilik statüsünde tutularak yasal kadro muafiyetlerinden mahrum bırakılması Anayasa'nın eşitlik ilkesine ve çalışma barışına aykırı, kurumsal bir statü eşitsizliği ve cinsiyet dengesini zedeleyen bir hak ihlalidir.

(3) Yasama organı ve İdare tarafından yürütülen personel istihdam planlamalarında; liyakat, mesleki tecrübe ve hizmet gerekleri göz ardı edilerek, toplumsal cinsiyet rolleri üzerinden ön yargılı istihdam politikalarının yürütülmesi; belirli unvan gruplarına kadro önceliği tanınırken ezici çoğunluğu kadın eğitimcilerden oluşan fahri Kur'an kursu öğreticilerinin sürekli ve sistematik bir şekilde yasal kadro düzenlemelerinin kapsam dışı bırakılması suretiyle eğitim personeli aleyhine statü eşitsizliği yaratılması yasaktır.

(4) Kurumsal yerleşik uygulamalar kapsamında; bir yandan erkek personelin istihdam edildiği kadrolara düşük (40-50 puan) taban puanlarla ve ortaokul, lise, ön lisans gibi kategorilerden bile alım yaparken ve kolaylaştırıcı usullerle kesintisiz şekilde kalıcı atamalar yapılırken; kadın unvanlarının, yüksek KPSS/DHBT puanlarının ve mesleki tecrübelerinin objektif gerekçelerden yoksun şekilde yok sayılması, ortaokul, lise, ön lisans kategorilerinden alım yapmayıp sadece lisans alanından alım yapması emeklerinin mesleki birikimlerinin ve kazanılmış haklarının hukuken değersizleştirilmesi yasaktır. İdare sembolik düzeydeki

kontenjanlı alımlarla kadın personel istihdamı yapıldığı fırsat eşitliği ilkesinin muvazaalı şekilde ihlal edemez. Liyakat ve tecrübe sahibi kişilerin sistem dışına itilmesini engelleyecek adil kadro dağılımını sağlamakla yükümlüdür.

(5) Diğer yandan Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından geçmiş yıllarda çıkarılan tüm kadro kanunlarında ve yasal düzenlemelerde, erkek personelin ağırlıkta olduğu vekil imamlara iki defa 2015 ve 2022'de üst üste kalıcı kadro imkanı sağlanırken ve her yıl sürekli düşük puanlarla atamaları kesintisiz yapılarak kurumsal bir imtiyaz alanı oluşturulurken; ezici çoğunluğunu kadın eğitimcilerin oluşturduğu fahri (geçici) kur'an kursu öğreticilerinin sürekli kapsam dışı bırakılması hem normal kadroya geçiş rejimlerinde hem de yasama süreçlerinde kadın personelin mesleki tecrübelerinin, kazanılmış haklarının ve emeklerinin ölçüsüz bir şekilde aşındırılması tarihî bir statü adaletsizliğidir. Bu nedenle yasama süreçlerinde ve idari uygulamalarda branş ve cinsiyet odaklı hiçbir muafiyet veya dışlama rejimi uygulanamaz.

(6) Gerek geçmiş yıllarda yürütülen rutin kadro alımlarında gerekse yasama süreçlerinde üretilen dışlayıcı mevzuat neticesinde fahri öğreticilerin sistematik bir biçimde kapsam dışı bırakılması, uğranılan tarihî hak mahrumiyetinin telafisi ve bu kanun kapsamında tesis edilecek istihdam rejiminde mutlak öncelik hakkının münhasıran (sadece) fahri öğreticilere ait olduğunun tescili ile personelin mesleki aidiyetini, onurunu ve psikolojik bütünlüğünü zedeleyen kurumsal muameleler sebebiyle uğranılan derin manevi zararların tazmini amacıyla; hizmet etmiş hak sahibi her bir personele, fahrilik statüsünde geçirdikleri her bir hizmet yılı esas alınarak hesaplanacak her hizmet yılı için en yüksek Devlet memuru aylığının (ek gösterge dahil) 5.000 gösterge rakamının memur aylık katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda Geçmiş Dönem Hak Mahrumiyeti Telafi Ödemesi (Manevi Tazminat) Diyanet İşleri Başkanlığı bütçesinden resen ödenir.

(7) Bu maddeden yararlanmak için hak sahiplerinin görevlendirme yazısı, Sgk hizmet dökümü sunmaları yeterli olup, idare mali ve manevi tazminat ile bu maddede belirtilen somut kritere göre hesaplanacak bütün haklar kadro, manevi tazminat, derece-kademe iadesi işlemlerini altmış (60) gün içinde tamamlamakla yükümlüdür."

MADDE 2- 22/06/1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 21- Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı Kur'an Kurslarında Fahri (geçici) olarak ek ders ücreti karşılığında Kur'an kursu öğreticisi görevi yapanlardan, 01/01/2011 tarihinden itibaren Başkanlık tarafından ilgili kadrolara hiç bir sınırlamaya bağlı olmaksızın en az ÜÇ (3) eğitim-öğretim yılı 300 SGK prim günü hizmeti bulunanlar, Fahri (geçici) Öğretici olarak halen görevde olup olmama durumuna bakılmadan sadece SGK prim günleri taban alınarak ilgili kadrolara atanırlar. Görev yaptıkları yıllarda girmiş oldukları Kamu Personel Seçme Sınavı (KPSS), Din Hizmetleri Alan Bilgisi Testi (DHBT) puanlarından kendileri için en avantajlı olan herhangi biri baz alınmak suretiyle, SGK prim günü en

yüksekten başlanıp en düşüğe doğru ilgili kadrolara resen atanırlar. Atama işlemleri bu kanunun yayımı tarihinden itibaren altmış (60) gün içinde idarece tamamlanır."

MADDE 3- 31/05/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir:

GEÇİCİ MADDE 112- 633 sayılı Kanun uyarınca kadroya atananlar ile bu kanun kapsamında kadroya geçiş şartlarına bakılmaksızın 01/01/2011 tarihinden itibaren Diyanet İşleri Başkanlığı bünyesinde fahri (geçici) Kur'an kursu öğreticisi olarak görev yapmış ve halen yapmakta olanların geriye dönük mağduriyetleri kapsayacak şekilde sosyal güvenlik hakları aşağıdaki şekilde resen (kendiliğinden) düzenlenir:

a) Geçmişte ay içinde 30 günden az bildirilen tüm hizmet süreleri, hak sahiplerinin herhangi bir başvurusu, ödeme taahhüdü veya borçlanma şartı aranmaksızın 30 tam güne tamamlanır. Bu işlemde sigortalı hissesi Hazine ve Maliye Bakanlığınca, işveren hissesi Diyanet İşleri Başkanlığınca Sosyal Güvenlik Kurumuna aktarılacak ödenekle karşılanır. İlgili kişilere geriye dönük borç tahakkuk ettirilemez.

b) Eksik bildirimler nedeniyle oluşan Genel Sağlık Sigortası (GSS) borçları, faizleri ve gecikme zamları silinir. Bu süreler emeklilik yaş ve gün hesabında tam primli hizmet süresi olarak dikkate alınır.

c) Görevine devam edenlerin primleri, ders saati sayısına veya tatil dönemlerine bakılmaksızın her takvim ayı için 30 tam gün üzerinden kesintisiz olarak yatırılır.

Bütçe imkanları veya idari işleyiş gerekçe gösterilerek bu hakların tesisi geciktirilemez.

d) Bu madde kapsamında yapılacak prim tamamlama, GSS borç silme ve bütçe transfer işlemleri; her yıl yayımlanan Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'ndaki bütçe ödenek sınırlamalarına, tasarruf tedbirlerine, kadro ve pozisyon sınırlamalarına tabi olmaksızın yerine getirilir."

MADDE 4 (Yürürlük)- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5 (Yürütme)- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.